

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ผู้ศึกษาค้นคว้า ที่ปรึกษา	วุฒิสาร ทองรักษ์, สิงห์ทอง กล้วยหอมทอง, สุทัศน์ ธิยานันท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2551.

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา สร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
เรื่องป่าแดงบ้านเรา ทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา ประเมินหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา โดยมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สำรวจ
และวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา ขั้นตอนที่ 3
ทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา ขั้นตอนที่ 4 เพื่อประเมินหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ผลการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา พบว่า ความต้องการของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนในด้านเนื้อหาสาระที่
ต้องการให้บรรจุในหลักสูตร ได้แก่ บุคคลสำคัญในท้องถิ่น ประเพณีแม่น้ำพระทอง เขื่อนป่าแดง
โรงเรียนนายร้อยป่าแดง และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2 ผลการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา พบว่า
หลักสูตรมีสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรามีองค์ประกอบที่สำคัญคือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์
หน่วยการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 4.00 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 แสดงว่า หลักสูตรสาระ
การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สำหรับนักเรียน และผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ใน เอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 4.20 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 แสดงว่าแผนการจัด การเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน ที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนได้

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ป่าแดงบ้านเรา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องป่าแดงบ้านเรา ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนตามหลักสูตรสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา เท่ากับ 37.28 สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.65 และเมื่อทำการทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - Test dependent แล้ว พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา พบว่า ความพึงพอใจ ของครูในภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่ ครูมีความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านผลผลิต รองลงมา คือ ด้านปัจจัย และด้านกระบวนการ สรุปได้ว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา ความพึงพอใจของนักเรียนในภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่นักเรียนมี ความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมในหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการวัด และ ประเมินผล ด้านการจัดสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ป่าแดงบ้านเรา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อ ปรากฏว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ และข้อที่ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ สูงสุด คือ นักเรียนร่วมกันส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น รองลงมา คือ นักเรียนเห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นักเรียนมีความรัก ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของ ตนเอง นักเรียนรู้เรื่องราวของเขื่อนป่าแดง นักเรียนปฏิบัติตนตามจารีตประเพณีท้องถิ่น และนักเรียน ร่วมกันส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น สรุปได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องป่าแดงบ้านเรา